

PISA 2015 Sonuçlarına Göre En Başarılı On Ülkenin İlkokul Eğitim Programlarında Yer Alan Beceriler

Skills in the Primary School Curriculums of the Most Successful Ten Countries According to PISA 2015 Results

Cavide ÇİFTCİ¹

Geliş Tarihi/Received: 16/04/2019 Kabul Tarihi/Accepted: 17/06/2019 Yayın Tarihi/Published: 15/07/2019

Özet: Küreselleşmenin bir sonucu olarak toplumda ve eğitim anlayışlarında hızlı değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimler ülkelerin eğitim programlarına sadece akademik bilgiyi değil aynı zamanda öğrencilerin 21. yüzyılda karşılaşılabilecekleri zorluklarla başa çıkabilmeleri için gerekli olan tutumları, davranışları, değerleri, becerileri ve yetkinlikleri de dahil etmesine neden olmuştur. Bu araştırmanın amacı PISA 2015 sonuçlarına göre en başarılı olan on ülkenin eğitim programlarına dahil ettiği becerileri belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır. Veriler ülkelerin ilkökul eğitim programlarında yer alan temel beceriler ve genel eğitim amaçları ile ilgili bilgiler ülkelerin eğitim programları ve eğitim programları hakkındaki sistemleştirilmiş veriler -Dünya Eğitim Verileri Yedinci edisyonu gibi (World Data on Education 7th Edition 2010/2011)- kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın sonucunda ülkelerin 21. yüzyıl becerilerini çeşitli düzeylerde eğitim programlarına dahil ettiği görülmüştür. Ülkelerin eğitim programlarında en fazla yer alan beceriler iletişim, küresel farkındalık/vatandaşlık, öz yönetim/öz farkındalık, sosyal farkındalık vatandaşlık/demokratik okuryazarlık'tır. Ülkelerin eğitim programlarında en az yer alan beceriler ise aritmetik ve estetik/duyuşsal becerilerdir.

Anahtar Kelimeler: 21. yüzyıl becerileri, öğretim programları, ilkökul

Abstract: As a result of globalization, there are rapid changes in society and education. These changes have led to the inclusion in curricula not only to academic knowledge but also attitudes, behaviors, values, skills and competencies which are necessary for students to cope with the challenges they may face in the 21st century. The aim of this study is to determine the skills which have included in the curriculums of top ten countries according to PISA 2015 results. Document analysis which is the one of the qualitative research methods was used in this study. The data, which are core competencies and skills included in curriculum of the countries and informations about general aims of education of the countries obtained from curriculums of countries and systematic data on educational programs such as World Data on Education 7th Edition 2010/2011. Descriptive analysis method was used to analyze the data. As a result of the research, it was seen that countries included 21st century skills in their curriculums at various levels. The most common skills in the countries' curriculums are communication, global awareness/citizenship, self-management/self-awareness, social awareness, citizenship/democratic literacy. Arithmetic and aesthetic/affective skills are the least in the countries' curriculums.

Keywords: 21st century skills, curriculum, primary school.

Önerilen Atıf Bilgisi/To Cite This Article: Çiftci, C. (2019). PISA 2015 Sonuçlarına Göre En Başarılı On Ülkenin İlkokul Eğitim Programlarında Yer Alan Beceriler *Temel Eğitim Dergisi*, 1(3), 24-32.

¹ Doktora Öğrencisi, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Temel Eğitim Anabilim Dalı, Sınıf Öğretmenliği Doktora Programı, cavide.ciftci@yahoo.com

1. Giriş

Günümüzde bilgi birikimi çok hızlı artmakta ve bunun bir sonucu olarak bilim ve teknoloji çok hızlı ilerlemektedir. Özellikle, bilgisayarların ve bilgi teknolojisi araçlarının dünya çapında yaygın biçimde kullanılmaya başlanması, internetin son 10-15 yılda tüm sosyo-ekonomik düzeylerdeki ailelerin bile evlerine girmesiyle birlikte bilginin öğrenilmesi ve paylaşılması sadece okullarla sınırlı kalmamaktadır (Özdemir, 2011).

Gelişen bilgi teknolojileri sayesinde bireylerin ve toplumların yeryüzünde olup bitenlerden giderek daha çok haberdar olmaları, birbirlerinin eylem ve deneyimlerinden etkilenmeleri, bunları paylaşmaları ve yaymaları küreselleşmeyi hızlandırmıştır. "Küreselleşme, dünya ölçeğinde ekonomik, siyasal ve kültürel bütünleşme, fikirlerin, görüşlerin, pratiklerin, teknolojilerin küresel düzeyde kullanılması, sermaye dolaşımının evrenselleşmesi, ulus-devlet sınırlarını aşan yeni ilişki ve etkileşim biçimlerinin ortaya çıkması, mekanların yakınlaşması, dünyanın küçülmesi, sınırsız rekabet, serbest dolaşım, pazarın dünya ölçeğinde büyümesi ve ulusal sınırların dışına çıkması, kısaca dünyanın tek pazar haline gelmesidir" (Balay, 2004). Küresel ekonomideki rekabet gücünün giderek artması ve bilgi toplumunda insan sermayesinin ve eğitiminin artan rolü, yeni bir eğitim paradigmasının ortaya çıkmasına ve gelişmesine sebep olmuştur (Halász & Michel, 2011).

Toplumdaki ve ekonomideki bu hızlı değişim, eğitim sistemlerinin gençleri, temel değerler bilgi olduğu bir sistem altında, yeni ortaya çıkan toplumsallaşma biçimlerinden faydalanabilmeleri ve ekonomik gelişmeye aktif olarak katkıda bulunabilmelerini sağlayacak yeni beceriler ve yetkinlikler ile donatmasını gerektirmektedir. Eğitim sistemleri, hem 21. yüzyılın taleplerini karşılayabilen hem de yeniçağın getirdiği sorunlar ile baş edebilen yetkinlikte bireyler yetiştirmelidir. Bu beceri ve yetkinlikler 21. yüzyıl beceri ve yetkinlikleri olarak adlandırılmaktadır ve ekonomik ve sosyal değişimin neden olduğu ihtiyaçlarla yakından ilişkilidirler (Ananiadou ve Claro, 2009).

Küreselleşmeyle birlikte gelen bu değişimler karşısında birçok organizasyon ve kurum eğitim öğretim alanında stratejik planlamaya ihtiyaç duymuştur. Örneğin Avrupa Birliği, "Avrupa'nın daha iyi iş ve daha fazla sosyal uyum sağlanmasıyla elde edilecek olan sürdürülebilir kalkınma sayesinde dünyanın en rekabetçi ve en dinamik bilgi temelli ekonomisi olmasını" hedeflemektedir. Bu amaçla, her Avrupa vatandaşının çok hızlı değişen bu küresel dünyaya uyum sağlayabilmeleri için çeşitli temel becerilere sahip olması gerektiği kabul edilmiş, eğitimin hem sosyal ve hem de ekonomik kalkınmayı sağlayan ikili rolü nedeniyle Avrupa vatandaşlarını bu becerilerle donatılmasını sağlayacak bir araç olduğu vurgulanmaktadır. Avrupa vatandaşlarına eğitim aracılığıyla kazandırılması gereken beceriler "Hayat Boyu Öğrenmede Temel Beceriler" adıyla yayınlanmış ve bu çerçevede sekiz temel beceri belirlenmiştir. Bu beceriler; anadilde iletişim becerisi, yabancı dilde iletişim becerisi, matematik ve bilim teknoloji yetkinliği, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlık becerileri, girişimcilik ve kültürel farkındalık ve ifade becerisidir (European Union, 2016). Son yıllarda, Amerika Birleşik Devletleri'nde ve uluslararası alanda -Asya toplumu dahil olmak üzere-, birçok araştırma ve politika örgütü, gençlerin eğitim hayatlarının sonunda elde etmeleri gereken becerileri belirten çeşitli çerçeveler geliştirdiler. Yetkinlikleri tanımlayan ve destekleyen bu çerçeveler, öğrencilerin sadece akademik bilgisini değil, aynı zamanda yirmi birinci yüzyılın birbiriyle bağlantılı ekonomileri ve toplumlarında başarılı olabilmeleri için gerekli beceri ve tutumları kazanmalarına yardımcı olmak için eğitim sistemlerinin rolüne dair artan beklentiyi işaret etmektedir (Russell, 2016).

Toplumda ve eğitim anlayışlarında yaşanan bu gelişmelere bağlı olarak birçok ülke eğitim programlarına sadece akademik bilgiyi değil aynı zamanda öğrencilerin 21. yüzyılda karşılaşabilecekleri zorluklarla başa çıkabilmeleri için gerekli olan tutumları, davranışları, değerleri, becerileri ve yetkinlikleri de dahil etmişlerdir (Halász & Michel, 2011).

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada amaç, PISA 2015 sınavında en başarılı olan on ülkenin ilköğretim programlarında yer alan becerileri belirlemektir.

2. Yöntem

Bu araştırma nitel bir çalışmadır. Veri toplama yöntemi olarak doküman incelemesi kullanılmıştır. "Döküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar" (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Veriler ülkelerin ilköğretim programlarında yer alan temel beceriler ve genel eğitim amaçları ile ilgili bilgiler ülkelerin eğitim programları ve eğitim programları hakkındaki sistemleştirilmiş veriler -Dünya Eğitim Verileri Yedinci edisyonu gibi (World Data on Education 7th Edition 2010/2011)- kullanılarak elde edilmiştir. Elde edilen verilerin analizinde

betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Analiz kolaylığı için kazandırılması hedeflenen bütün beceriler sıralanmış ve benzer beceriler gruplanarak 19 beceri seçilmiştir. Bunlar: aritmetik; bilgi işleme, çevre bilinci/sorumluluğu; eleştirel düşünme; estetik/duyuşsal beceriler; girişimcilik; iletişim (anadil ve yabancı dil dahil); ilişki yönetimi; işbirliği; karar verebilme; küresel vatandaşlık (küresel farkındalık dahil); öğrenme; öz yönetim (öz farkındalık dahil); problem çözme; sağlıklı yaşam; sosyal farkındalık; dijital okuryazarlık (teknoloji okuryazarlığı ve BİT dahil); vatandaşlık (demokratik okuryazarlık dahil) ve yaratıcılık (inovasyon dahil)tır.

3. Bulgular

3.1. Singapur

Her çocuğun dijital yeterliklere sahip, farklı ve küresel bir ortamda gelişmesine yardımcı olmak için ilkokullar, öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri geliştirmesini hedefler ve onların;

- **Kendine güvenen:** Doğru ve yanlış ayırt edebilen, uyumlu ve esnek, kendini tanıyan, akıllıca karar verebilen, özgür ve eleştirel düşünebilen, etkili iletişim kurabilen,
- **Öğrenmesini yönlendirebilen:** Soru soran, yansıtıcı, azimle kendi öğrenmesinin sorumluluğunu alarak kendi öğrenmesini yönlendirebilen,
- **Aktif katılımcı:** Takım çalışmasına yatkın, yaratıcı, girişimci, mükemmelle ulaşabilmek için hesaplı riskler alabilen ve çaba gösteren,
- **Sorumlu vatandaş:** Güçlü vatandaşlık duygularıyla Singapur'u özümsemiş, Singapur ve dünya hakkında bilgi sahibi, çevresindeki diğer insanların yaşamını iyileştirebilmek için aktif rol alan bireyler olarak yetişmesini amaçlar.

Ayrıca Singapur beceri eğitimi için müfredat entegre edilmiş bir çerçeveye sahiptir. "21. Yüzyıl Yeterlilikleri ve Öğrenci Çıktıları Çerçevesi", her çocuğun gelişmesinde temel olarak belirlenen değerler ve yetkinlikleri kapsamaktadır. Bunlar:

- **Temel Değerler:** Saygı, sorumluluk, esneklik, dürüstlük, farkındalık, uyum
- **Sosyal ve Duygusal Beceriler:** Öz farkındalık, öz yönetim, sosyal farkındalık, ilişki yönetimi, sorumlu karar verebilme
- **21. yüzyıl Becerileri:** Eleştirel ve yaratıcı düşünme, iletişim, iş birliği ve bilgi becerileri, vatandaşlık okuryazarlığı, küresel farkındalık ve kültürlerarası becerilerdir (Ministry of Education Singapore, 2018).

3.2. Hong Kong

Çerçeve müfredat temel öğrenme alanlarında yetkinliği hedeflemekle beraber öğrencilerde temel becerilerin gelişmesini sağlamayı da amaçlamaktadır. Müfredatta geliştirilmesi hedeflenen dokuz temel beceri vardır. Bunlar:

- İş birliği Becerileri
- Eleştirel Düşünme Becerileri
- Yaratıcılık
- Bilgi Teknolojileri Becerileri
- Aritmetik Beceriler
- Problem Çözme Becerileri
- Öz Yönetim Becerileri
- İletişim Becerileri
- Öğrenme Becerileri'dir (The Curriculum Development Council, 2014).

Hong Kong müfredatının genel amaçları incelendiğinde ise **vatandaşlık, sosyal farkındalık, küresel farkındalık** ve **sağlıklı yaşam becerilerinin** de vurgulandığı görülmektedir.

3.3. Güney Kore

Güney Kore eğitim programında aşağıdaki temel yetkinliklerin eğitim süreci boyunca kazandırılması hedeflenmektedir.

- Yaşam ve kariyeri için gerekli olan temel beceri ve yeteneklerine inanarak öz kimlik geliştirmesini sağlayan **öz yönetim becerisi**
- Çeşitli alanlardan bilgi toplayıp değerlendirebilmesi ve böylece problemleri uygun yollarla çözebilmesi için **bilgi işleme becerileri**
- Geniş kuramsal bilgi temel alarak farklı uzmanlık alanlarından edindiği bilgi, beceri ve deneyimleri harmanlayarak yeniyeye ulaşabilmesi için **yaratıcı düşünme becerisi**

- Başkalarının empatik anlayışı ve kültürel hassasiyetine dikkat ederek yaşamdaki anlamları ve değerleri bulup takdir etmesini sağlayacak **estetik- duyuşsal yeterlilik**
- Farklı durumlarda duygu ve düşüncelerini etkili şekilde ifade edebilmesi ve başkalarının fikirlerini saygılı bir şekilde dinleyebilmesi için **iletişim becerileri**
- Yerel, ulusal ve küresel toplumun bir üyesi olabilmesi için gerekli olan değer ve tutumlara sahip olarak topluluğun geliştirilmesinde aktif katılımcı olabilmesi için **yurttaşlık yeterliği** (Ministry of Education Korea, 2015).

Güney Kore müfredatında yer alan ilkökul eğitiminin genel amaçları incelendiğinde ise ayrı olarak beceri olarak belirtilmese de **küresel farkındalık** ve **problem çözme** becerilerinin de vurgulandığı görülmektedir (Ministry of Education Korea, 2015).

3.4. Japonya

Japon eğitim programı "Zest for Life" (Yaşama Sevinci) konsepti üzerine kuruludur. "Yaşama Sevinci" kavramı, sözel faaliyetlerin, matematik ve fen eğitiminin, kültürel / geleneksel eğitimin, ahlaki eğitimin, deneysel öğrenme etkinliklerinin, yabancı dil eğitiminin ve mesleki eğitimin güçlendirilmesi olarak mevcut eğitim programında somutlaşmıştır (Nakayasu, 2016). "Yaşama Sevinci" konsepti öğrencilere temel bilgi birikimi kazandırmanın yanı sıra öğrencilerin bazı temel becerilerini geliştirmeyi hedefler. Bunlar:

- Öz farkındalık
- Öğrenme ve düşünme becerileri
- Bağımsız karar verme ve eyleme geçme becerisi
- Problem çözme becerisi
- Öz yönetim
- İş birliği becerisi
- Sağlıklı yaşam becerileridir (MEXT, b).

Japonya müfredatının genel amaçları incelendiğinde ise **çevre bilinci/sorumluğu, yurttaşlık, sosyal (kültürel) farkındalık** ve **küresel vatandaşlık** becerilerine vurgu yapıldığı görülmektedir (MEXT, b).

3.5. Tayvan

Tayvan öğretim programında "hedeflenen beceriler" başlığı altında 11 beceri sıralandığı görülmektedir. Bunlar;

- **Kendini tanıma ve potansiyelini keşfetme:** Bireyin fiziksel durumunu, kapasitesini, duygularını, ihtiyaçlarını, kişiliğini keşfetmesini; kendini sevmesini ve değer vermesini, düzenli bir şekilde öz yansıtma yapmasını, öz disipline sahip olmasını, olumlu bir tutum ve ahlak geliştirmesini, bireysel davranabilmesini, kendi potansiyelini keşfetmesini ve uygun değerler geliştirmesini kapsar.
- **Estetik anlayış, tasarım ve yaratıcılık:** Çevresindekilerin güzelliğini hissedip takdir ederken aynı zamanda hayal gücü ve yaratıcılığını kullanarak aktif ve yaratıcı bir tutum geliştirmesini ve bireyin yaşam kalitesini yükseltmek için kendini ifade etmesini içerir.
- **Kariyer planlama ve hayat boyu öğrenme:** Sosyal kaynakların kullanımıyla kişinin bütün yeteneklerini tam olarak kullanmasını sağlayarak geleceğe yönelik bir rota oluşturmasını ve sosyal çevresindeki değişikliklere uygun olarak hayat boyu öğrenme becerisini geliştirmeyi içerir.
- **Anlatım, iletişim ve paylaşım:** Bireyin düşüncelerini, duygularını ve kavramları açık ve etkili bir şekilde paylaşabilmesi için kullanılan her türlü sembolün (hem konuşulan hem de yazılı formlarda, sesler, hareketler, resimler ve sanatlar gibi) ve araçların (medya ve teknoloji gibi) etkin bir şekilde kullanılmasını ve çevresindekilerle farklı bakış açısı ve bilgi paylaşımını içerir.
- **Diğerlerine saygı ve takım çalışmasına yatkınlık:** demokratik olarak okuryazar olmayı, farklı görüşlere karşı hoşgörülü olmayı, farklı kimliklere sahip bireylere ve gruplara hoşgörülü olmayı, topluma, çevreye ve doğaya saygılı olmayı, toplumun normlarına ve kurallarına uymayı ve takım çalışması ve iş birliğine uygun bir tutum göstermeyi içerir.
- **Kültürel öğrenme ve uluslararası anlayış:** Farklı grup ve kültürleri takdir etmeyi ve bunlara saygı göstermeyi, kendi ülkesinin ve diğer ülkelerin tarihini ve kültürünü anlamayı, tüm dünyadaki ülkelerin küresel bir köye dönüştüğü küreselleşme eğilimini tanımayı ve karşılıklı dayanışma güven ve iş birliği içinde bir küresel bir bakış açısı geliştirmeyi içerir
- **Planlama ve organizasyon becerisi:** Gündelik hayatta plan yapmayı ve fikirlerini hayata geçirmeyi, düşünce ve uygulamaların dahil edildiği yaklaşımları benimsemeyi ve her bireyin

topluma katkıda bulunmasının yanı sıra kamuya ve bir ülkeye coşkuyla hizmet edebilmesini içerir.

- **Bilgi teknolojileri kullanımı:** Verilerin toplanması, verilerin kapsamlı bir şekilde analiz edilmesinin ardından karar verilmesi, bu bilgilerin öğrenim verimliliğinin artırılması amacıyla kullanılması, teknolojinin doğru, güvenli ve etkili bir şekilde kullanılmasını içerir.
- **Keşfetme ve yaratıcılık:** Merak duyma ve gözlem yapma, soruları ve sorunları aktif olarak araştırma ve keşfetme ve günlük yaşamında öğrenilen bilgi ve becerileri uygulamayı içerir.
- **Bağımsız düşünme ve problem çözme:** Bağımsız düşünme ve düşünme yeteneği ve alışkanlıklarını geliştirmeyi, sorulara sorunlara ilişkin mantıklı analizler ve kararlar vermeyi, problemleri ve çatışmaları etkili bir şekilde çözmeyi içerir (Ministry of Education Republic of China (Taiwan)).

Bu beceriler ve açıklamaları incelendiğinde tek başlık altında birden fazla beceri olduğu görülmektedir. Bu beceriler tek tek sıralandığında ise Tayvan eğitim Programı'nda **öz farkındalık, estetik, öğrenme, iletişim, iş birliği, sosyal farkındalık, vatandaşlık(demokratik okuryazarlık), küresel farkındalık, girişimcilik, öz yönetim, BİT, eleştirel düşünme, yaratıcılık ve problem çözme becerilerinin** geliştirilmesinin hedeflendiği görülmektedir.

3.6. Finlandiya

Finlandiya ulusal çekirdek müfredatında yedi yetkinlik alanı tanımlanmıştır. Bunlar:

1. Düşünme ve öğrenmeyi öğrenme
2. Kültür okuryazarlığı, iletişim ve ifade
3. Günlük hayatı yönetme (öz yönetim), kendine ve başkalarına bakma
4. Multiliteracy (Çoklu okuryazarlık)
5. Bilgi İletişim Teknolojileri (BİT) becerileri
6. Girişimcilik ve iş hayatı becerileri
7. Katılım ve sürdürülebilir gelecek oluşturma'dır (Eurydice, a).

Finlandiya müfredatında yer alan yetkinlik alanları incelendiğinde, eğitim programının **eleştirel düşünme, öğrenme, küresel farkındalık, iletişim, öz yönetim, sosyal farkındalık, bilgi işleme, BİT, girişimcilik ve iş birliği** becerilerini kazandırmayı hedeflediği görülmektedir.

3.7. Estonya

Estonya ilköğretim eğitim programında "Genel Yeterlikler" başlığı altında öğrencilere kazandırılması hedeflenen sekiz genel yeterlik olduğu görülmektedir.

- 1) **kültürel ve değer yeterliliği** - insan ilişkilerini ve faaliyetlerini genel kabul görmüş ahlaki normlar açısından değerlendirme; bireyin değerlerinin başka insanlarla, toplumla, doğayla, kendi ülkesinin ve milletinin ve diğer ülkelerin kültürel mirasının ve çağdaş kültürdeki olayların birbiriyle olan bağlarını hissetme; yaratıcılığa değer verme ve estetik anlayışını şekillendirme; genel insani ve toplumsal değerleri değerlendirme, insani, kültürel ve doğal çeşitliliğe değer verme; çevresindikilerin değerlerini kabul etmek.
- 2) **sosyal ve yurttaşlık yeterliliği** - kendini gerçekleştirme; aktif, bilinçli, yardımsever ve sorumlu bir vatandaş olmak ve toplumun demokratik gelişimini desteklemek; toplumdaki değerleri ve standartları bilmek ve takip etmek; çeşitli ortamların ve toplumsal çeşitliliğin kurallarına, dinlerin ve milletlerin özelliklerine saygı duyma; farklı durumlarda başka insanlarla işbirliği yapma; insanlardaki ve değerlerindeki farklılıkları kabul etme ve insanlarla etkileşim halindeyken onları dikkate alma.
- 3) **öz-yönetim yeterliliği** - kendini anlama ve değerlendirme yeteneği, yaşadığı iletişim problemlerini çözmek için bireyin zayıf ve güçlü yanlarını dikkate alıp davranışlarını değerlendirerek güvenli ve sağlıklı davranması
- 4) **Öğrenmeyi öğrenme yeterliliği** - öğrenme ortamını bireysel ve grup halinde organize etme ve hobiler, sağlıklı davranma, kariyer seçimleri ve öğrenme için gerekli olan bilgileri sağlama, çalışmalarını planlama ve plana uyma, öğrendiklerini farklı durumlarda kullanarak problemleri çözme, edindiği bilgiyi daha önceki öğrenmeleriyle ilişkilendirme, bilgi ve becerilerini analiz ederek sonraki öğrenmeler için kendini motive etme
- 5) **iletişim yetkinliği** - hem anadilinde hem de yabancı dilde kendisini açık olarak ve kibarca ifade edebilme, iletişim durumlarında iletişimde bulduklarını anlama ve güvenli bir şekilde iletişim kurma, kendini tanıtarak içinde bulunduğu durumu açıklama, bilgilendirici metinleri ve kurguları

anlamak; uygun referansları, dilsel araçları ve uygun bir stili kullanarak farklı metin türleri yazma; dilin doğru kullanımı ve karşılıklı anlaşmaya dayalı zengin ifade dili ve iletişim stilini benimsemek
 6) **matematik, doğa bilimleri ve teknoloji yeterliliği** - okulda ve günlük hayatta matematiksel uygulamaların dilini, sembollerini ve yöntemlerini kullanma, doğa bilimi modelleri ve ölçüm araçlarının yardımıyla çevredeki dünyayı tanımlayabilme ve kanıtlara dayalı kararlar verebilme, doğa bilimlerinin ve teknolojinin önemini ve sınırlarını anlama ve yeni teknolojileri bilinçli olarak kullanma becerileri

7) **Girişimcilik yeterliliği** - Fikirler yaratma ve bunları hayata geçirme, edinilen bilgi ve becerileri farklı yaşam ve faaliyet alanlarında kullanma, sorunları ve bunların içinde yatan fırsatları görme, problemleri çözmeye katkıda bulunma; hedef belirlemek ve bunları gerçekleştirmek için plan yapmak ve yürütmek, ortak faaliyetler düzenlemek ve bunlara katılma, inisiyatif gösterme ve sonuçlarının sorumluluğunu alma; yaratıcı, yenilikçi ve değişime açık olma; makul riskler alabilme becerileri.

8) **dijital yeterlilik** - hızla gelişen toplumda bir vatandaş ve toplumda iletişim halinde olan bir birey olarak öğrenmesinde dijital teknolojiyi kullanabilme, bilgiye ulaşmak ve saklamak için dijital araçları kullanma, ulaştığı bilginin geçerliliğini ve güvenilirliğini değerlendirme; metin, görüntü ve multimedyaaların yaratılması ve kullanılması dahil olmak üzere dijital içerik oluşturma; problemleri çözmek için uygun dijital araçlar ve yöntemler kullanma, farklı dijital ortamlarda iletişim kurma ve işbirliği yapmak; dijital ortamın tehlikelerinin farkında olma ve gizliliğini, kişisel bilgilerini ve dijital kimliğini nasıl koruyacağını bilme; dijital yaşamda günlük yaşamda olduğu gibi aynı ahlaki ve değer ilkelerini takip etme (Republic of Estonia Ministry of Education and Research, 2014).

Bahsedilen yetkinlikler incelendiğinde Estonya eğitim programıyla öğrencilere **küresel farkındalık, sosyal farkındalık, vatandaşlık (demokratik okuryazarlık) , öz yönetim, öğrenme, iletişim, bilgi işleme, girişimcilik ve dijital okuryazarlık** becerilerinin kazandırılmasının hedeflendiği görülmektedir.

3.8. İsviçre

İsviçre merkezi bir eğitim sistemi olmayan çok dilli ve federal bir devlettir. Eğitimden öncelikle eyaletler sorumludur (26 Kanton). Zorunlu eğitim tamamen kantonların sorumluluğundayken, zorunlu eğitim dışındaki eğitim dönemleri kanton ve federal hükümetin ortak sorumluluğundadır. Her Kanton, konu ve ders başına haftalık öğretim süreleri dahil olmak üzere müfredatın hazırlanmasından sorumludur. Ulusal müfredat yoktur.

2010-2014 yılları arasında Almanca konuşan kantonlar bir araya gelerek Almanca Konuşan Eğitim Yöneticileri Konferansı (EDK-D)'ni düzenledi. Bu konferans sonucunda anayasanın 62. maddesine dayanarak Almanca konuşan 21 bir eyalet için geliştirilmiş olan "Lehrplan21" adında yetkinlik odaklı yeni bir ilkökul müfredatı kabul edildi. Bu müfredatı kabul eden 21 kanton yayınlanan bu temel müfredata göre kendi eğitim programını hazırlamaktadır (D-EDK, a).

Bu temel müfredatta yer alan beceriler:

Kişisel Beceriler: Öz farkındalık, öz yönetim, özerklik (karar verebilme)

Sosyal Beceriler: iletişim ve iş birliği, ilişki yönetimi, sosyal farkındalık

Metodolojik Beceriler: Dil becerisi, bilgi işleme becerileri, öğrenmeyi öğrenme ve problem çözme (D-EDK, 2016a)

Müfredatta özel olarak beceri olarak belirtilmese de sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen bazı disiplinler arası konular yer almaktadır. Bunlar: Siyaset, demokrasi ve insan hakları, doğal çevre ve kaynaklar, cinsiyet ve eşitlik, sağlık, küresel kalkınma ve barış, kültürel kimlikler ve kültürler arası anlayış, ekonomi ve tüketim başlıkları altındadır. Bu (D-EDK, 2016b).

Almanca konuşan 21 kanton tarafından kabul edilen müfredatında, **öz yönetim, öz farkındalık, karar verebilme, iletişim, iş birliği, ilişki yönetimi, sosyal farkındalık, bilgi işleme, öğrenmeyi öğrenme ve problem çözme, vatandaşlık(demokratik okur yazarlık), çevre bilinci/sorumluluğu, sağlıklı yaşam, küresel farkındalık, ekonomik okuryazarlık becerilerinin** dahil edildiği görülmektedir.

3.9. Hollanda

Hollanda eğitim sisteminin temel özelliklerinden biri eğitim özgürlüğüdür. Okullar ve kurumlar da büyük ölçüde eğitim ve idari özerkliğe sahiptir. İlköğretim, İlköğretim Yasası (Primary Education Act-WPO) tarafından düzenlenir. 1998 yılında revize edilen İlköğretim Yasası (WPO)'na göre, ilköğretim, çocukların duygu, zeka ve yaratıcılığının geliştirilmesini ve temel konu alanlarının sosyal, kültürel ve fiziksel becerilerle birlikte kesintisiz bir gelişim süreci içinde kazandırılmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Öğretim, öğrencilerin çok kültürlü bir toplumda yetiştiğini yansıtmalıdır. Ayrıca son yapılan değişikliklerle

birlikte kanuna ilköğretimin aktif vatandaşlık ve sosyal bütünleşmeyi teşvik etmesi gerektiğini belirten ek bir şartname eklenmiştir (The Ministry of Education Culture and Science, the Netherlands, 2008).

İlköğretim Yasası'na göre okullar aşağıdaki konu alanlarında eğitim vermelidir:

- Flemenkçe;
- Aritmetik ve matematik;
- İngilizce;
- Belirli konu alanları: coğrafya, tarih, bilim (biyoloji dahil), sosyal yapılar (politik çalışmalar dahil) ve dini ve ideolojik hareketler
- Yansıtıcı aktiviteler;
- Özgüven, sosyal ve yaşam becerileri-karayolu güvenliği dahil olmak üzere-
- Sağlıklı yaşam.
- Duyusal koordinasyon ve fiziksel egzersiz;

Bu konu alanları zorunlu olmasına rağmen, okullar her bir alana ne kadar zaman ayırdıklarına karar vermekte özgürdürler. Okullar kendi pedagojik yaklaşımlarını ve öğrenme materyallerini kendileri seçerler. Müfredattaki temel kavramlar, genel kılavuzdaki temel içeriği tanımlar ve içeriğin nasıl sunulacağını ayrıntılı olarak içermez. Bu, okulların öğrencilerine uygun gördükleri öğretim ve öğrenim etkinliklerini ve materyallerini seçmelerine izin verir. Konu veya öğrenme alanı başına belirlenmiş asgari öğretim saati sınırlaması yoktur. Okullar, öğrencilerinin ihtiyaçları ve kapasiteleri göz önünde bulundurarak öğretim süresini nasıl geçireceklerine karar verir.

İlköğretim Yasası ile belirlenen eğitimin genel amacına ve konu alanlarına bakıldığında ise **yaratıcılık, sosyal farkındalık, iletişim, aritmetik, vatandaşlık, sağlıklı yaşam becerilerine** vurgu yapıldığı görülmektedir.

3.10. Kanada (Ontorio)

Kanada'nın, federal bir eğitim bakanlığı ve bütünleşik bir ulusal eğitim sistemi yoktur. 1867 Kanada Anayasası Yasası ile eyaletlere eğitim için özel yasal sorumluluk verilmiştir. Üç bölge - Nunavut, Kuzeybatı Toprakları ve Yukon - federal yasaya göre eğitimde benzer sorumluluğa sahiptir (CMEC). 10 eyalet ve üç bölgesel hükümetin her biri müfredat geliştirmekten ve temel eğitim politikalarını ve inisiyatiflerini belirlemekten sorumludur. Ancak, her eyaletin eğitim bakanlığı, yüksek standartların ve en iyi uygulamaların sürdürülmesinin önemini kabul eder ve büyük politika kararlarını ve girişimlerini formüle ederken birbirlerini karşılaştırma ölçütü olarak kullanırlar. Bu iş birliği, eğitim bakanlıklarının başkanlarının her birinden oluşan Kanada Eğitim Bakanları Konseyi (CMEC) tarafından desteklenmektedir (NCEE, a). Bakanlar bu komisyonda, ilköğretim ve lise sistemlerinde bulunan tüm çocukları kapsayacak ve tüm öğrencilerin okuryazarlık, aritmetik ve fen alanlarında dünya standartlarında beceriler kazanmalarını sağlayacak öğrenim fırsatlarına erişebilmelerini sağlamak amacıyla Kanada'nın ilkokul ve ortaöğretime yönelik önceliklerini göz önünde bulundurlar (CMEC).

Ontorio Milli Eğitim Bakanlığı, ulusal ve uluslararası alanda hazırlanan 21. yüzyıl yeterlik çerçevelerini ve kazandırılması hedeflenen inceleme ve Ontorio'da öğrencilere kazandırılması hedeflenen becerileri içeren bir çerçeve hazırlamıştır. Bu çalışmada Ontorio Milli Eğitim Bakanlığı'nın hazırlamış olduğu çerçeve incelenmiştir. Bu çerçevede kazandırılması hedeflenen 21. yüzyıl becerileri;

- Eleştirel düşünme ve problem çözme
- İnovasyon, yaratıcılık ve girişimcilik
- Öğrenmeyi öğrenme, öz farkındalık, öz yönetim
- İş birliği
- İletişim (anadilde, yabancı dilde, dijital medya ve teknoloji kullanımı dahil)
- Küresel vatandaşlık olarak belirlenmiştir (Ministry of Education Ontorio, 2016).

Bu çerçevede yer alan becerilerin alt amaçları incelendiğinde; Kanada Ontorio Eyaleti'nde öğrencilere **eleştirel düşünme, problem çözme, yaratıcılık, girişimcilik, öğrenme, öz farkındalık, öz yönetim, işbirliği, iletişim, dijital okuryazarlık ve küresel vatandaşlık becerilerinin** kazandırılmasının hedeflendiği görülmektedir.

4. Sonuç, Tartışma ve Öneriler

PISA 2015 sonuçlarına göre en başarılı on ülkenin eğitim programlarında yer alan beceriler Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1'de görüldüğü gibi ülkeler 21. yüzyıl becerilerini çeşitli düzeylerde eğitim programlarına dahil etmişlerdir. Ülkelerin eğitim programlarında en fazla yer alan beceriler iletişim (f=9), küresel farkındalık/vatandaşlık (f=9), özyönetim/farkındalık (f=9), sosyal farkındalık (f=9) vatandaşlık /

demokratik okuryazarlık (f=8)'tır. Bu becerilerin genel olarak bireyin çevresindeki farklılıkları fark etmesi ve uyum sağlamasına yönelik beceriler olduğu görülmektedir. Ülkelerin hedeflediği neslin küreselleşmenin getirdiği zorluk ve çeşitlilikle mücadele edebilen, farklılıklara saygılı bir nesil olduğu söylenebilir. Ülkelerin eğitim programlarında en az yer alan beceriler ise aritmetik (f=2) ve estetik/duyuşsal beceriler (f=2)'dir. Ülkelerin hepsinin eğitim programlarında aritmetik ve estetik/duyuşsal becerilerin geliştirilmesine yönelik temel derslerin bulunmaktadır. Bu durum bu becerilerin ayrı bir beceri olarak programlarda yer almamasına neden olmuş olabilir.

Tablo 1. Ülkelerin Eğitim Programlarında Yer Alan Beceriler

Beceriler	Singapur	Hong Kong	Güney Kore	Japonya	Tayvan	Finlandiya	Estonya	İsviçre (Lehrplan 21)	Hollanda	Kanada (Ontario)	f
Aritmetik		x							x		2
Bilgi İşleme	x		x			x	x	x			5
Çevre bilinci/sorumluluğu				x				x			2
Eleştirel Düşünme	x	x		x	x	x				x	6
Estetik/duyuşsal beceriler			x		x						2
Girişimcilik	x				x	x	x			x	5
İletişim (anadilde ve yabancı dilde)	x	x	x		x	x	x	x	x	x	9
İlişki yönetimi	x							x			2
İşbirliği	x	x		x	x			x		x	6
Karar verebilme	x			x		x		x			4
Küresel farkındalık/ vatandaşlık	x	x	x	x	x	x	x	x		x	9
Öğrenme	x	x		x	x	x	x	x			7
Öz farkındalık / Öz yönetim	x	x	x	x	x	x	x	x		x	9
Problem çözme		x	x	x	x						4
Sağlıklı Yaşam		x		x				x	x	x	5
Sosyal farkındalık	x	x		x	x	x	x	x	x		8
Teknolojik/dijital okuryazarlık/BİT		x			x	x	x	x		x	6
Vatandaşlık/ demokratik okuryazarlık	x	x	x	x	x		x	x	x		8
Yaratıcılık	x	x	x		x				x	x	6

Eğitimde başarılı ülkelerin beceri eğitimi politikalarını tam anlamıyla anlaşılabilirliği için ülkelerin eğitim programlarında yer alan bu becerilerin değerlendirilmesinde izlenen stratejiler ve eğitim programlarının uygulayıcısı olan öğretmenlerin beceri eğitimine yönelik yetkinliklerinin geliştirilmesi amacıyla uygulanan destek ve hizmetiçi eğitim programları gelecek araştırmalarda ele alınabilir.

Kaynaklar

- Ananiadou, K., & Claro, M. (2009). 21st Century Skills and Competences for New Millennium Learners in OECD Countries. *OECD Education Working Papers*(41).
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 34(2), s. 61-82.
- CMEC. (tarih yok). *Council of Ministers of Education, Canada*. https://www.cmec.ca/680/Elementary-Secondary_Education.html adresinden alınmıştır
- D-EDK. (2016a, 2 29). *Überfachliche Kompetenzen*. Disiplinlerarası yetkinlikler: <https://ar.lehrplan.ch/index.php?code=e|200|3> adresinden alınmıştır
- D-EDK. (2016b, 02 29). *Bildung für Nachhaltige Entwicklung*. Sürdürülebilir Kalkınma için Eğitim: <https://ar.lehrplan.ch/index.php?code=e|200|4> adresinden alınmıştır
- D-EDK. (a). <https://www.lehrplan.ch/> adresinden alınmıştır
- Eryılmaz, S., & Uluyol, Ç. (2015). 21. yüzyıl becerileri ışığında FATİH projesi değerlendirmesi. *GEFAD/GUJGEF*, 35(2), s. 209-229.

- European Union. (2016, 12 30). *Recommendation of the European Parliament and of the council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning*. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN> adresinden alınmıştır
- Eurydice. (a). *Finland*. Single Structure Education (Integrated Primary and Lower Secondary Education): https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/single-structure-education-integrated-primary-and-lower-secondary-education-11_en adresinden alınmıştır
- Eurydice. (i). *Netherlands*. Primary Education: https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/primary-education-32_en adresinden alınmıştır
- Finnish National Agency for Education. (tarih yok). *Finnish Education in a Nutshell*. Education in Finland: http://oph.fi/download/171176_finnish_education_in_a_nutshell.pdf adresinden alınmıştır
- Halász, G., & Michel, A. (2011). Key Competences in Europe: interpretation, policy formulation and implementation. *European Journal of Education*, 46(3), s. 289-306.
- MEXT. (b). *The Revisions of the Courses of Study for Elementary and Secondary Schools*. http://www.mext.go.jp/en/policy/education/elsec/title02/detail02/_icsFiles/afieldfile/2011/03/28/1303755_001.pdf adresinden alınmıştır
- Ministry of Education Korea. (2015). *National Curriculum for the Primary and Secondary Schools*. Curriculum Documents of Korea: <http://www.ncic.go.kr/english.dwn.ogf.inventoryList.do> adresinden alınmıştır
- Ministry of Education Ontario. (2016). *21st Century Competencies- Foundation Document for Discussion*. http://www.edugains.ca/resources21CL/About21stCentury/21CL_21stCenturyCompetencies.pdf adresinden alınmıştır
- Ministry of Education Republic of China (Taiwan). (tarih yok). *General Guidelines of Grade 1-9 Curriculum of Elementary and Junior High School Education*. Profile on Education: <http://english.moe.gov.tw/cp-32-14575-74883-1.html> adresinden alınmıştır
- Ministry of Education Singapore. (2018). *Primary Education*. Preparing Your Children For Tomorrow: https://www.moe.gov.sg/docs/default-source/document/education/primary/files/primary-education-booklet-2018_el.pdf adresinden alınmıştır
- Nakayasu, C. (2016). School curriculum in Japan. *The Curriculum Journal*, 134-150.
- NCEE. (a). *Canada Overview*. <http://ncee.org/what-we-do/center-on-international-education-benchmarking/top-performing-countries/canada-overview/> adresinden alınmıştır
- Özdemir, S. M. (2011, Nisan). Toplumsal değişme ve küreselleşme bağlamında eğitim ve eğitim programları: kavramsal bir çözümleme. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), s. 85-110.
- Republic of Estonia Ministry of Education and Research. (2014). *National Curricula 2014*. National Curricula for Basic Schools: https://www.hm.ee/sites/default/files/est_basic_school_nat_cur_2014_general_part_1.pdf adresinden alınmıştır
- Russell, C. A. (2016, Temmuz). *System Supports for 21st Century Competencies*. https://asiasociety.org/files/system-supports-for-21st-century-competencies-2016_0.pdf adresinden alınmıştır
- The Curriculum Development Council. (2014). *Basic Education Curriculum Guide Primary 1-6*. <https://cd.edb.gov.hk/becg/english/chapter1.html> adresinden alınmıştır
- The Ministry of Education Culture and Science, the Netherlands. (2008, Kasım). *THE DEVELOPMENT OF EDUCATION*. National report of the Netherlands: http://www.ibe.unesco.org/National_Reports/ICE_2008/netherlands_NR08.pdf adresinden alınmıştır
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (7. Baskı b.). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Bu makale Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) lisansı ile lisanslanmıştır. Makalenin okuma, indirme, kopyalama, dağıtma ve yazdırma hakları herkes için kalıcı olarak serbest bırakılmıştır.

This article licensed under Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license and permanently free for everyone to read, download, copy, distribute and print.